Jiná jest otázka, zda naříkané rozhodnutí, které tak, jak stěžovateli bylo intimováno, navenek jako rozhodnutí žalovaného úřadu se jeví, jeho rozhodnutím ve sporu o prémiovou reservu podle § 77 odst. 2, pens. zákona ve skutečnosti také jest. Jak z obsahu správních spisů jest zřejmo, generální finanční ředitelství v Bratislavě o žádosti stěžovatelově za převod prémiové reservy, podané u něho jako u bývalého nadřízeného úřadu stěžovatelova, se nevyjádřilo, nýbrž požádalo toliko žalované ministerstvo o výpočet prémiové reservy, při čemž oznámilo mu data k tomu potřebná. K této žádosti sdělilo ministerstvo gener. finančnímu ředitelství jen, že podle § 68 odst. 2 pens. zákona není povinností státu, aby prémiová reserva na pensijní fond obce Kraslic byla převedena, sdělilo mu toliko důvod, ze kterého žádosti o výpočet prémiové reservy nevyhovuje. Toto sdělení nemá však ani svou formou ani svým obsahem povahy rozhodnutí učiněného ve sporu o převod prémiové reservy ve smyslu § 77 odst. 2 pens. zákona. Spor takový předpokládá nesouhlas vůle legitimovaných subjektů v příčině převodu prémiové reservy, kterého však v daném případě nebylo, neboť generální ředitelství v zastoupení státu jako bývalého zaměstnavatele stěžovatelova nesouhlasu se žádaným převodem prémiové reservy, jak řečeno, podle spisů neprojevilo.

Intimovalo-li jmenované ředitelství stěžovateli uvedené sdělení žalovaného úřadu jako rozhodnutí žalovaného ministerstva ve sporu ve smyslu § 77 odst. 2 pens. zákona vydané, které však podle toho, co shora bylo uvedeno, ve skutečnosti žalovaným úřadem učiněno nebylo, jest intimace generálního finančního ředitelství v rozporu s obsahem správních spisů a proto nesprávná. V této nesprávné intimaci shledal nejvyšší správní soud podstatnou vadu řízení a zrušil proto naříkané rozhodnutí podle § 6 zákona o nejvyšším správním soudě.

(Nález ze dne 7. března 1929, č. 4682/29.)

Propuštění železničního zaměstnance pro nedostatek čsl. státní příslušnosti. (§ 11. odst. 4. stanov Pensijního ústavu soukr. drah v Brně.)

K rozkazu ministerstva železnic propustilo ředitelství místní dráhy Moravská Ostrava—Karvinná K. St., správce dopravy a náměstka provozního ředitele této dráhy, dnem 31. července 1924 ze služeb místní dráhy, poněvadž není státním občanem československé republiky.

Výměrem ze dne 25. července 1914, č. 18/591, sdělil Pensijní ústav soukromých drah v Brně ředitelství místní dráhy Moravská-Ostrava—Karvinná, že vyměřil K. St. pensijní požitky podle §u 11. č. 4 stanov částkou 16.268 Kč ročně počínaje 1. srpnem 1924 a po dobu nezaměstnanosti, a vyslovil, že ředitelství místní dráhy Moravská Ostrava—Karvinná je povinno nahraditi ústavu podle §u 11. č. 4 odst. 3 stanov to, co ubude z premiové reservy propuštěného, tedy celé zaopatřovací požitky.

Zemská správa politická na Moravě rozhodnutím ze dne 5. února 1926, čj. 12.500/26, odporu správní komise města Moravské Ostravy proti výměru hořejšího nevyhověla z důvodů v odpor vzatého výměru, ježto pro vznik regresního nároku dle §u 11. odst. 4. stanov je rozhodným fakt výpovědi nebo propuštění zaměstnance z jiné příčiny, než které jsou uvedeny v cit. §u 11. odst. 4. stanov, a nerozhoduje tedy pohnutka, jež vedla k výpovědi nebo propuštění zaměstnance, když nárok na pensi byl již založen (10 roků členství).

Ministerstvo železnic vydalo výnos ze dne 17. března 1923, č. 81.132/VI, obsahující direktivy ohledně další služby St., poskytnuvši dříve stěžovatelce, které ostatně bylo a jest známo, že nesmí zaměstnávati cizích státních příslušníků, lhůtu na rozmyšlenou v předpokladu, bude-li jí záležeti na St., že učiní sama podání v té věci, nestojí-li oň, že ho nahradí. Stěžovatelka mohla v případě, že jí záleželo na St., podati žádost na ministerstvo železnic za prominutí náležitosti státního občanství dle

§u 5. odst. 6. služ. řádu pro zaměstnance čsl. státních drah, toho však neučinila.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 27. září 1927, č. 10.874/IV/3/27, nevyhovělo ministerstvo sociální péče odvolání strany do rozhodnutí zemské správy politické v Brně, z důvodů obsažených v prvním odstavci naříkaného rozhodnutí.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Podkladem naříkaného rozhodnutí jest předpis §u 11. č. 4. stanov pensijního ústavu soukromých drah v Brně, který zní:

„Byl-li služby schopný definitivní zaměstnanec, který byl členem nejméně 10 skutečných nebo započtených let, vypovězen nebo propuštěn ze služeb podniku z jiné příčiny než pro těžké disciplinární provinění nebo na základě soudního rozsudku, odsuzujícího pro zločin, poskytne se mu po dobu nezaměstnanosti neb ode dne, kdy dosáhl starobní hranice (§ 12.), pense, na niž měl by nárok, kdyby byl býval jeho služební poměr zrušen pro tělesnou nebo duševní vadu.

Je-li zaměstnán, výdělek jeho však nedosahuje ⅔ dřívějších služebních požitků, poskytne se mu z oné pense částka, které je zapotřebí na doplnění těchto ⅔ atd.

Podnik, jenž propustil takového definitivního zaměstnance, povinného pojištěním dle §u 2. odst. 2., resp. jemuž pojištění v tomto pensijním ústavu nahrazuje pojištění dle všeobecného pensijního zákona, musí pensijnímu ústavu uhraditi to, co z premiové reservy ubylo výplatou zaopatřovacích požitků po dobu, po kterou měl výdělek nedosahující ⅔ průměru započitatelných služebních požitků, které měl za posledních 5 roků nebo za eventuelně kratší doby služební."

Stěžovatelka spatřuje nezákonnost naříkaného rozhodnutí především v tom, že úřad nesprávně použil ustanovení §u 11. č. 4 stanov, které předpokládá, že zaměstnanec tam uvedený byl služby schopný, tomu však v daném případě není, když nedostatek státního občanství československého, pro který byl propuštěn, rovná se úplné neschopnosti služby, takže, byl-li propuštěn jako cizozemec služby neschopný, nelze zaměstnavateli uložiti náhradu zaopatřovacích požitků dle §u 11. č. 4 odst. 3. stanov, nýbrž má St. nárok na pensi ze společenstevního pensijního ústavu dle §u 11. odst. 2b) stanov.

Námitce této nelze přisvědčiti.

Pojem schopnosti, pokud se týče neschopnosti služby, podává se nejen z předchozích odstavců 2. lit. b) a 3 §u 11. stanov, nýbrž i z odstavců 3 a 5 §u 12. stanov. Zejména pak obsahuje § 12. odst. 5 definici neschopnosti služební, která je převzata z §u 7. odst. 1. zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců; rozuměti jí sluší jen nezpůsobilost zastávati dosavadní zaměstnání pro tělesnou nebo duševní vadu (invaliditu). Proto také § 11. odst. 2. lit. b) a odst. 3 má na zřeteli jen takovou invaliditu, která musí dle §u 12. odst. 3 stanov býti prokázána lékařským vysvědčením, a nemůže, jak mylně usuzuje stížnost, vyplňovati pojem neschopnosti služební také nedostatek státního občanství. Nelze tudíž spatřovati nezákonnost naříkaného rozhodnutí v tom, že žalovaný úřad St. pokládal za schopného služby po rozumu 4. odstavce § 11. stanov a že nepoužil v daném případě §u 11. odst. 2. lit. b) stanov, který přece výslovně mluví o neschopnosti služby způsobené tělesnou nebo duševní chorobou, o jakou v tomto sporu vůbec nejde.

Další nezákonnost shledává stížnost ve výroku žalovaného úřadu, že nerozhoduje podle §u 11. č. 4. stanov pohnutka, jež vedla k výpovědi nebo propuštění zaměstnance, když nárok na pensi byl již založen, nýbrž že stačí pouhý fakt výpovědi nebo propuštění zaměstnance z jiné příčiny, než které jsou uvedeny v citovaném předpisu stanov. Stěžovatelka opakuje tu námitku, kterou vznesla již v řízení administrativním, že

nepropustila St. bezdůvodně z pouhé vlastní iniciativy, nýbrž nuceně k nařízení ministerstva železnic.

Nejvyšší správní soud však nezákonnosti takové nemohl shledati, ponévadž podle znění §u 11. č. 4 stanov záleží v tomto směru pouze na tom, zda St. byl propuštěn ze služeb podniku z jiné příčiny než pro těžké disciplinární provinění nebo na základě soudního rozsudku odsuzujícího pro zločin.

Je-li v daném případě nesporno, že příčinou propuštění byla jen skutečnost, že St. není státním občanem československým, stalo se propuštění z jiné příčiny, než které jsou uvedeny taxativně v citovaném předpisu stanov, aniž dále záleží na pohnutce takové jiné příčiny, která v konkretním případě vedla k propuštění.

Je proto pro řešení tohoto sporu nerozhodno, zda štěžovatelka propustila St. z vlastní iniciativy či z popudu ministerstva železnic, když stanovy pojem oné jiné příčiny nijak neomezují, zejména ne snad ve směru stížností zastávaném, že by výpověď nebo propuštění musily se státi z vlastní iniciativy podniku, u něhož byl člen pensijního ústavu zaměstnán.

To, co stížnost dále uvádí o obsahu výnosu ministerstva železnic ze dne 17. března 1923, č. 8132/VI, jakož i o názoru zemské správy politické v Brně, že obec mohla žádati u ministerstva železnic za prominutí náležitosti státního občanství St. dle §u 5. odst. 6 služebního řádu pro zaměstnance čsl. státních drah, vybíhá z rámce přípustné stížnosti, uváží-li se, že předmětem kognice nejvyššího správního soudu je toliko rozhodnutí poslední administrativní instance ve spojení s jeho důvody, nemůže však nejvyšší správní soud zabývati se také stanoviskem a důvody stolic nižších, jichž naříkané rozhodnutí poslední instance nepřevzalo. V daném případě se shora citovaným výnosem ministerstva železnic a otázkou, mohla-li stěžovatelka žádati u ministerstva železnic za prominutí náležitostí státního občanství St., obíralo jen rozhodnutí zemské správy politické, tuto část odůvodnění však žalovaný úřad do svého výroku nepojal, čemuž dal zřejmý výraz tím, že odkázal na důvody obsažené v prvním odstavci rozhodnutí zemské správy pol. Je tedy pro právní posici strany nyní směrodatným výhradně výrok ministerstva sociální péče jako instance poslední a veškeré vývody stížnosti, obírající se otázkami, které do výroku tohoto nebyly převzaty z odůvodnění nižší stolice správní, nemohou dojíti povšimnutí.

Byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález ze dne 18. dubna 1929, č. 3851/28.)

Péče o válečné poškozence.

(Podává Dr. Vojtěch Elsnic.)

K § 2. zák. č. 142 z r. 1920 ve znění zák. č. 39 z r. 1922. — Příjem zemřelého manžela tvoří podklad pro rozhodování o nároku na důchod vdovský.

Výměrem ze dne 22. prosince 1926, č. j. 355370/26, nepřiznal zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Čechách Julii J., vdově po kováři Juliu J., válečném poškozenci, zemřelém dne 19. dubna 1925, vdovský důchod od 1. května 1925 dle zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., ponévadž konaným šetřením bylo zjištěno, že příjem její z činnosti hospodářsky samostatné činil v roce 1924 Kč 7020 a v roce 1925 7000 Kč a převyšoval zákonem stanovenou hranici příjmovou.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 5. dubna 1927, č. j. 10695-V/I a-27, zamítlo ministerstvo sociální péče stížnost Julie J. do výměru zemského úřadu a potvrdilo výměr ten z těchto důvodů: